

nevelkedtem, tehát adós vagyok, s ha életemmel nem szolgálom, akkor még a sirban sem lesz megnyugvásom, mert ott is adós maradok.

„Magánosan hajlong
a fa az ablak előtt.
Nyögeti a szél. Ha
meg a szél eláll, hó ne-
hezedik lombtalan ágaira.
— Ha legalább együtt
lehetnék a társakkal.
Ha erdő lehetnék. Még
a tél is könnyebb volna.

Sóhajt a fa és sóváran
néz be az ablakon.
Bent a család. Együtt
a jó melegben.
Zúghat a szél, vágthat
a hó.
— De jó lehet embernek lenni.
Együtt lenni.
Családban lenni a legjobb.
A legeslegjobb a világon!“

(Kányádi Sándor: Nem élsz egyedül)

A mi nagy családunk itt létezik! Ne tévesszen, ne kápráztasson el hát a messzeség! Bennünk van Istenországa, a boldog, fejlődő, békés élet magja. Ide vessük, az itteni rög alá, s Balázs Ferencként várjuk és ápoljuk növekedését.

Erre serkentsük önmagunkat, környezetünket és a reánk bizott lelkeket! Ámen.

JAKAB DÉNES

A FÖLDNEK PORÁBÓL

1Móz 2, 7

A Bibliát olvasó ember annak első lapjain mindjárt a teremtés-történettel találja szemben magát.

Ez az a történet, amely keletkezésében is a legrégebb a bibliai részek között. Az úgynevezett Jahvista forrás ősterméke és közel háromezer éves.

Ez az a leírás, amely a legelőbb kételyt támaszt az egyszerű biblia-olvasó emberben, ezért van az, hogy a legtöbb támadás is érte a Bibliát kritikai szemmel olvasók részéről.

Mindezen körülményeket figyelembe véve, nekünk szembe kell nézünk ezzel.

A szabadelvű kereszténység, melynek táborába mi tartozunk, a Biblia könyveit az építő szellemű kritika szemüvegével olvassa. Akik így olvasták a Bibliát, azok már régóta felfedezték, hogy két egymástól jól elkülöníthető rész van a Biblia Ó- és Újszövetségében egyaránt.

Az egyik az isteni, a másik az emberi rész. Az isteni rész örökérvényű igazságokat tartalmaz, az emberi pedig magán hordozza az adott kor kulturális színvonalát és az emberi természet korlátainak sok-sok jegyét.

Az egyszerű bibliaolvasó ember is látja, hogy mindjárt a Biblia első lapjain két teremtéstörténet van. A felolvasott rész sorrendben a második, de időrendben a régebbi.

Ahogy így áll előttünk, feltűnően csak az ember, a háromezer év előtti ember keze nyoma látszik, az isteni rész mintha el lenne takarva benne. Pedig ebben a részben is benne van az örökkévaló isteni kinyilatkoztatás, csak meg kell látnunk.

Jöjjetek hát, keressük meg.

Maga a gondolat gyarló, mely az embert a maga keletkezésében úgy képzei el, mint agyagból gyúrt játékszert, de éppen olyan egyszerű és éppen olyan dicső benne és éppen olyan isteni az a gondolat, amely az ember életét a maga keletkezésében a földdel, az „anyafölddel“ hozza kapcsolatba.

Az ősi történetben látjuk, hogy az ember két részből áll: testből és lélekből. A test porból, a lélek közvetlenül Istentől származik. Ádám, ahogy az eredeti szöveg sugallja — adamach — földből való.

Ez a leírás csak egy a sok teremtélmélet között, melyet az önmagára eszmélő ember a gondolkodás hajnalától a XX. század modern elméleteig megalkotott. A sokféle elmélet mindenike, ahogy ismerjük azokat, az ember eredetét ide vezeti vissza, ide, ahová az ősi izraelita földművelő ember vezette.

Nem véletlenül állítják a Bibliát közelebbről vizsgáló szaktudósok azt, hogy a földműves ember volt e rész rögzítője. „A föld fiához közelebb az Isten.“ Hát próbáld meg eltagadni, hogy az embernek, az emberi életnek semmi köze nem volt és nincs és nem is lesz a földdel. Próbálja meg akárki eltagadni, hogy az emberi élet a maga keletkezésében, fennmaradásában és jövőjében minden kapcsolatot nélkülözhet a földdel. Ez teljesen lehetetlen, mert napnál fényesebb az igazság, hogy az ember élete szorosan a földhöz van kapcsolva; keletkezésében, fennmaradásában egyaránt.

A földet nem lehet kihagyni a számításból, mert ez az alap, mert ez a tényező az élet feltétele, az élet bölcsője. Földből fakad a forrás, mely megnedvesíti azt, mely szomjúságunkat oltja, mely tisztaságunkat, egészségünket szolgálja. Földből nő a búza, a kenyér magva, a föld adja eddelét minden élőlénynek.

A föld csodálatos őserő. A föld volt és a föld lesz az ember örök hazája, melyen legbiztosabban megállhatunk. Találhatunk ki bármilyen tápszereket és gyógyszereket, de az ember örök táplálója és ápolója a föld lesz, az anyaföld, mely, míg élünk, mindig kínálja magát, s ha meghalunk, takaróként ránk borul.

A földnek porából van testünk, de a lélek közvetlenül Istentől származik belénk. Isten a teremtő. A teremtmény pedig azzal a képességgel van megáldva, hogy hasonló legyen hozzá, hogy minél jobban megközeleltse a teremtőt. „Legyetek azért ti tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes“ — hangzik felénk Jézus tanítása, és határozottan mutatja a célt az isteni tökéletesség irányába. Ebben a vonatkozásban pedig világosan rajzolódik ki előttünk a közvetlen feladat: a teremtő Istenhez hasonlóan, nekünk is a teremtés, az alkotás szolgálatába kell állnunk. Isten minket is teremtésre szólít naponként. Jézus jár ebben is előttünk, ki Istenhez legközelebb került: „Az én Atyám mindez ideig munkálkodik, én is munkálkodom“ (Jn 5, 17). Eszerint a teremtés nem

befejezett tény, a teremtés most is folyik, Isten szüntelen munkálkodik és Jézus is. Nekünk is munkálkodnunk kell. Kinek-kinek a maga helyén alkotóvá kell válnia, s az alkotásban nincs megállás. A föld nemcsak életforrás, de az az áldott terület, amely alkalmat kínál nekünk a teremtésre.

Elsőrendű hivatásunk a föld megművelése, hogy az egyre sokasodó emberiség minden egyes tagja találja meg életlehetőségét a földön, hogy ne legyenek éhezők, kik esténként üres gyomorral hajtják fejüket álmra. De az embernek feladata az is, hogy tegye a földet minden testvére otthonává. Teremtő munkájával alkosson napra néző hajlékokat, hogy megoldódjék az egyre nagyobb világgondot okozó lakáskérdés. Mindehhez szükséges, hogy meg tudja teremteni a békességet, mely feltétele a teremtő munkának. A békesség megteremtésének érdekében imádkozzunk és dolgozzunk mi hívő emberek, kiket Isten gyermekeivé és munkatársaivá fogadott. Ámen.

Dr. Kovács Lajos püspök újévi köszöntése

Szép egyházi szokásunknak megfelelően, január 1-én közvetlenül az újévi istentisztelet után, számos egyházközségi tag, lelkészek, az egyházkör képviselői, az egyházi központ tisztviselői és a Protestáns Teológiai Intézet unitárius tanárai köszöntötték az egyház főpásztorát. Az üdvözlést mondó dr. Erdő János főjegyző emlékezetbe idézte az elmúlt év fontosabb egyházi eseményeit, vázolta tennivalóinkat az Isten- és emberszolgálat terén, majd pedig az egyházi közösség nevében Istentől áldott, boldog újévet kívánt dr. Kovács Lajos püspöknek. Főpásztorunk válaszában köszönetet mondott Istennek gondviselő jóságáért, és segítségét kérte szolgálatunk eredményes végzéséhez az előttünk álló új esztendőben. Egyben kifejezést adott meggyőződésének, hogy a jelenlevők mellett lélekben itt van az egyház valamennyi tagja, és ezáltal újév napja az unitárius összetartás és testvéri szeretet jelképévé magasztosul.

Tiszteletbeli doktoravatás a Protestáns Teológiai Intézetben

Január 21-én nagy jelentőségű esemény színhelye volt a Teológiai Intézet; tiszteletbeli doktorrá avatta a következő külföldi protestáns egyházi személyiségeket: Jean Jaques von Allman ref. teológiai tanár (Svájc), Csete K. István ref. püspök (Jugoszlávia), Hans Helmut Esser moderátor (NSZK), Gyenge Imre ref. szuperintendens (Ausztria), Donald Szánthó Harrington unitárius lelkész (USA), Káldy Zoltán evang. püspök (Magyar Népköztársaság), Georg Kretschmar evang. teológiai tanár (NSZK).

Az ünnepségeken részt vettek a Vallásügyi Hivatal részéről Gheorghe Nenciu alelnök, Iulian Sorin igazgató és Horea Țepeș Hoinărescu területi főinspektor. Ott voltak hazánk protestáns egyházainak püspökei: dr. Kovács Lajos, D. Papp László nagyváradi ref., D. Nagy Gyula kolozsvár- napocai ref., D. Klein Albert nagyszebeni szász evang. és Szedressy Pál kolozsvár- napocai evang. püspök, a Román Ortodox Egyház magasrangú delegációval vett részt az ünnepségen, közöttük D. dr. Nicolae Mladin szebeni mitropolita, D. Teofil Herineanu kolozsvári érsek, Nicolae Coman nagyváradi, Emilian Birdaș gyulafehérvári, Visarion Aștileanu aradi püspök és mások. Elküldte képviselőjét a katolikus egyház is dr. Nemeček József személyében. Jelen voltak a Babeș—Bolyai egyetem képviselőiben dr. I. Vlad rektor, a Békevédelmi Bizottság részéről dr. V. Cîmpianu elnök és a megyei Néptanácsból A. Vasilescu főtítkárs.

Az ünnepséget dr. Binder Herman prorektor szószéki szolgálata után dr. Rapp Károly rektor nyitotta meg. Az ünnepélyes promotio során a díszdoktorjelöltek tudományos munkásságát az intézet tanárai ismertették. Az oklevelek átvétele után az új díszdoktorok nevében H. H. Esser, Káldy Zoltán és Donald Sz. Harrington mondtak köszönő szavakat.